Þskj. 967 — 576. mál.

Frumvarp til laga

um breyting á lögum nr. 30/2008, um upprunaábyrgð á raforku sem framleidd er með endurnýjanlegum orkugjöfum o.fl.

(Lagt fyrir Alþingi á 138. löggjafarþingi 2009–2010.)

---

1. gr.

Við 2. gr. laganna bætast tveir nýir töluliðir, svohljóðandi:

5. *Samvinnsla raf- og varmaorku:* Samhliða vinnsla raforku, varmaorku og/eða vélrænnar orku í einu og sama vinnsluferlinu sem uppfyllir viðmiðanir um góða orkunýtni.
6. *Upprunaábyrgð á raforku frá samvinnslu:* Staðfesting á að raforka sé framleidd með samvinnslu sem hefur góða orkunýtni samkvæmt viðmiðunum sem Orkustofnun setur.

2. gr.

Við 1. mgr. 4. gr. laganna bætist: og tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB frá 11. febrúar 2004 um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum og um breytingu á tilskipun 92/42/EBE.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 6. gr. laganna:

a. Við greinina bætast þrír nýir töluliðir, svohljóðandi:
   7. Lægra brennslugildi eldsneytis þess orkugjafa, sem raforkan er framleidd með, og hvernig varmi, sem verður til um leið og raforkan, er notaður.
   8. Magn raforku sem kemur frá samvinnslu með góða orkunýtni sem ábyrgðin tekur til.
   9. Sparnað frumorku sem er reiknaður út í samræmi við viðmiðanir um góða orkunýtni.
b. Í stað orðanna „tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2001/77/EB frá 27. september 2001 um að auka framleiðslu rafmagns með endurnýjanlegum orkugjöfum til notkunar á innri raforkumarkaði“ í 6. tölul. kemur: viðeigandi tilskipunar sem er hluti af EES-samningnum.

4. gr.

Á eftir orðunum „endurnýjanlegum orkugjöfum“ hvarvetna í 1., 3., 4., 5., 7. og 8. gr. laganna, nema í lokamálslið 1. mgr. 4. gr., kemur: eða samvinnslu raf- og varmaorku.

5. gr.

Lög þessi fela í sér innleiðingu á ákvæðum tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB frá 11. febrúar 2004 um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum og um breytingu á tilskipun 92/42/EBE,

að því er varðar upprunaábyrgðir vegna samvinnslu raf- og varmaorku í aflstöðvum öðrum en jarðvarmavirkjunum.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er samið í iðnaðarráðuneytinu að höfðu samráði við Orkustofnun, Landsnet og Samorku. Í því eru lagðar til breytingar á lögum nr. 30/2008, um upprunaábyrgðir á raforku sem framleidd er með endurnýjanlegum orkugjöfum o.fl. Tilgangur frumvarpsins er að innleiða í íslenskan rétt ákvæði um skyldu til útgáfu upprunaábyrgða á raforku frá samvinnslu með góða orkunýtni sem er að finna í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB frá 11. febrúar 2004 um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum og um breytingu á tilskipun 92/42/EBE. Tilskipunin var tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 151/2006.

Markmið tilskipunar 2004/8/EB er að auka orkunýtni og bæta orkuöryggi með því að skapa ramma um aukna samvinnslu raf- og varmaorku, sem byggist á góðri orkunýtni og eftirspurn eftir notvarma, að teknu tilliti til sérstakra innlendra aðstæðna, einkum veðurfars- og efnahagsskilyrða, og draga þar með úr notkun á innfluttu jarðefnaeldsneyti. Í tilskipuninni er m.a. að finna ákvæði um setningu á samræmdum nýtniviðmiðunum við samvinnslu raf- og varmaorku, skyldu aðildarríkja til að sjá til þess að hægt sé að ábyrgjast uppruna raforku frá samvinnslu, greiningu á innlendum möguleikum á notkun samvinnslu, kröfur varðandi stuðningskerfi við samvinnslu, stjórnsýslumeðferð og skýrslugjöf. Einungis ákvæði tilskipunarinnar um upprunaábyrgðir kalla á lagabreytingar.

Í þeim ríkjum þar sem stór hluti raforkuvinnslu á sér stað með jarðefnaeldsneyti skiptir miklu máli að nýta sem best það eldsneyti sem notað er til orkuframleiðslunnar. Samvinnsla á raforku og hita getur haft töluverða þýðingu við að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og auka orkuöryggi þar sem bætt nýting dregur úr þörf á innflutningi jarðefnaeldsneytis. Raforkuvinnsla á Íslandi byggist hins vegar nánast einvörðungu á nýtingu vatnsafls og jarðvarma, en jarðefnaeldsneyti er fyrst og fremst notað í varaaflsstöðvum og aflstöðvum á svæðum sem eru utan samtengds raforkukerfis landsins. Þörf fyrir varmaorku er hins vegar nú þegar að stærstum hluta mætt með orku frá jarðhitasvæðum. Samvinnsla raf- og varmaorku er því vart raunhæfur kostur hér á landi nema í jarðvarmavirkjun þar sem slík samvinnsla fer nú þegar fram í þeim virkjunum þar sem það er hagkvæmt. Tilskipunin tekur hins vegar ekki til samvinnslu raforku og varma/hita með jarðhita og hefur því takmarkaða þýðingu hér á landi, nema mögulega á afmörkuðum svæðum utan samtengds raforkukerfis.

Frumvarpið felur í sér að lagt er til að lögum nr. 30/2008 verði breytt þannig að ákvæði um upprunaábyrgðir sem Landsneti hefur verið falið að gefa út ná bæði til ábyrgða vegna raforkuvinnslu með endurnýjanlegum orkugjöfum, svo sem nú er, sem og ábyrgða vegna raforku frá samvinnslu.

Fylgiskjal.

Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa:

Umsögn um frumvarp til laga breyting á lögum nr. 30/2008, um upprunaábyrgð á raforku sem framleidd er með endurnýjanlegum orkugjöfum o.fl.

Með frumvarpinu er lagt til að upprunaábyrgðir sem Landsneti hefur verið falið að gefa út nái til ábyrgða vegna raforkuvinnslu með endurnýjanlegum orkugjöfum sem og vegna raforku frá samvinnslu. Er breytingin í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2004/8/EB um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum og um breytingu á tilskipun 92/42/EBE.

Verði frumvarpið óbreytt að lögum verður ekki séð að það hafi í för með sér aukin útgjöld fyrir ríkissjóð.